

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: a) **J. K.**, b) **L. K.**, c) **E. K.** a d) **A. K.**, zastoupení Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2019, č. j. 11 A 65/2019 – 12,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) usnesením ze dne 7. 5. 2019, č. j. 11 A 65/2019 – 12, postupem dle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“), ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s., a s odkazem na § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky); dále jen „*zákon o státním občanství*“, a § 26 téhož zákona, odmítl žalobu proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 4. 3. 2019, č. j. MV-143836-3/SO-2018. Tímto rozhodnutím byl zamítnut rozklad žalobců proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy (dále jen „*prvoinstanční orgán*“), ze dne 5. 10. 2018, č. j. VS-644/835.3/2-2018, kterým nebylo vyhověno jejich žádosti o udělení státního občanství České republiky. Žalovaný aproboval názor prvoinstančního orgánu,

dle kterého žalobce a) na základě stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky ohrožuje ve smyslu § 22 odst. 3 zákona o státním občanství bezpečnost státu. Podle § 13 odst. 2 zákona o státním občanství nelze státní občanství České republiky udělit žadateli, který ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty.

[2] Městský soud žalobu odmítl s odkazem na § 26 zákona o státním občanství, dle něhož *rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství České republiky podle § 22 odst. 3 je vyloučeno z přezkoumání soudem*. Městský soud s ohledem na to, že žalobce v žalobě navrhoval přerušení řízení do doby, než Ústavní soud rozhodne o návrhu na zrušení citovaného ustanovení, doplnil, že předmětné ustanovení nepovažuje za protiústavní. Připomněl, že Ústavní soud v nálezu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 5/16, posuzoval ústavní konformitu § 22 odst. 3 zákona o státním občanství a rozhodl, že toto ustanovení není v rozporu s ústavním pořádkem. Jelikož v daném případě rozhodnutí o neudělení státního občanství nemusí obsahovat odůvodnění a správní spis neobsahuje stanovisko Policie České republiky a zpravodajských služeb, soud nemá co přezkoumávat. Z tohoto důvodu nepovažoval městský soud za protiústavní § 26 zákona o státním občanství, který takové rozhodnutí o neudělení státního občanství vylučuje ze soudního přezkumu.

[3] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) napadli usnesení městského soudu kasační stížností, v níž předně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud řízení přerušil do doby, než Ústavní soud rozhodne ve věci sp. zn. Pl. ÚS 39/17, týkající se návrhu na zrušení § 26 zákona o státním občanství. Toto ustanovení stěžovatelé považují za protiústavní především s poukazem na zákaz diskriminace a svévole, právo na zachování důstojnosti, volební právo a právo na přístup k voleným a jiným veřejným funkcím (v kasační stížnosti opakují svojí žalobní argumentaci, která se této otázky týká).

[4] Stěžovatelé dále namítají, že městský soud v napadeném usnesení nedostatečně zdůvodnil, proč nepřistoupil k přerušení řízení o žalobě do doby, než Ústavní soud rozhodne, zda je § 26 zákona o státním občanství v souladu s ústavním pořádkem. Městskému soudu vytýkají, že odkázal toliko na nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 5/16 (který se týkal posouzení ústavní konformity § 22 odst. 3 zákona o státním občanství). Stěžovatelé v žalobě uvedli, že si tohoto nálezu jsou vědomi, avšak předložili argumenty, proč má městský soud vyčkat, než Ústavní soud rozhodne o tom, zda je v souladu s ústavním pořádkem také § 26 zákona o státním občanství. Těmito argumenty se však městský soud nezabýval, a proto by měl Nejvyšší správní soud jeho usnesení zrušit.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že souhlasí s postupem městského soudu, který nejprve zkoumal podmínky řízení. Jelikož dospěl k závěru, že v daném případě je vyloučen soudní přezkum, žalobu odmítl. Dále žalovaný cituje z již zmiňovaného nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 5/16. Nakonec připomíná, že nezletilé děti stěžovatele a), [tedy stěžovatelé b), c) a d)] byly zahrnuty do společné žádosti o státní občanství s jejich otcem. Vzhledem k charakteru společného řízení o této žádosti bylo vydáno společné rozhodnutí ve věci všech čtyř žadatelů o státní občanství. Pokud tedy nebylo uděleno státní občanství stěžovateli a), nemohlo být uděleno ani jeho

pokračování

nezletilým dětem. To také odpovídá zásadě jednotného občanství v rodině, která je uznávána i judikaturou správních soudů.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Předně je třeba upozornit na skutečnost, že Ústavní soud nálezem ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 39/17 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>), ve kterém posuzoval návrh na zrušení § 26 zákona o státním občanství, rozhodl tak, že tento návrh se zamítá. Ústavní soud tento nálezn vydal ve velmi krátké době poté, co stěžovatelé podali kasační stížnost, ve které mimo jiné navrhovali přerušení řízení do doby, než Ústavní soud v této věci rozhodne. Tím odpadl důvod, pro který stěžovatelé navrhovali přerušení řízení. Nejvyšší správní soud proto o této žádosti samostatně nerozhodoval.

[8] Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Nejvyšší správní soud zároveň zdůrazňuje, že kasační stížnost míří proti usnesení městského soudu, jímž byla žaloba v předmětné věci odmítnuta pro nepřipustnost. Žaloba tedy nebyla městským soudem meritorně posuzována. V souladu se svou ustálenou judikaturou (např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 43/2003 – 38, rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, či rozsudek ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 – 65; všechna zmiňovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) se tak soud mohl v návaznosti na kasační argumentaci zabývat pouze tím, zda je rozhodnutí městského soudu o odmítnutí žaloby v souladu se zákonem [viz § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že jádrem sporu bylo pouze to, zda městský soud postupoval zákonným, respektive ústavně konformním způsobem, pokud žalobu stěžovatelů odmítl s poukazem na výluky soudního přezkumu obsaženou v § 26 zákona o státním občanství. Pro věc jsou tak významné závěry Ústavního soudu vyslovené v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 39/17, kterým nebyla shledána protiústavnost citovaného ustanovení.

[10] Ústavní soud v citovaném nálezu předně konstatoval, že „[r]ozhodnutím o neudělení státního občanství pro ohrožení bezpečnosti státu nedochází k zásahu do základních práv a svobod, a vylučuje-li zákonodárce toto rozhodnutí ze soudního přezkumu, nedostává se tím do rozporu se zákazem výluky ze soudního přezkumu podle čl. 36 odst. 2 Listiny.“ Ústavní soud dále posuzoval soulad uvedené výluky soudního přezkumu s principy právního státu. Zabýval se tím, zda je zájem žadatele o udělení státního občanství a bezpečnostní zájem státu (především na ochraně utajovaných skutečností, které by jinak při neexistenci výluky ze soudního přezkumu byly předloženy soudu) v napadené právní úpravě ústavně konformním způsobem vyvážen. I zde dospěl k závěru, že „[p]okud jde o cíl napadené právní úpravy, ten je s ohledem na její provázanost s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství shodný, tzn. bezpečnostní zájem státu – minimalizace možnosti úniku utajovaných informací.

Jak bylo již konstatováno ve shora citovaném nálezu, od kterého nemá důvod se Ústavní soud v nyní posuzované věci odchýlit, takový cíl lze považovat za legitimní. Napadenou právní úpravu – vylučující ze soudního přezkumu toliko právě ta rozhodnutí, kterými byla zamítnuta žádost o udělení státního občanství z důvodu utajované informace o ohrožení bezpečnosti státu – nelze proto považovat za projev svévole zákonodárce. Ústavní soud tedy nepovažuje napadené ustanovení za rozporné ani s principem demokratického právního státu ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy.“

[11] Jak je patrné z výše uvedeného, nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/17 dává odpověď na argumenty stěžovatelů ohledně souladu § 26 zákona o státním občanství s ústavním pořádkem. Nejvyšší správní soud na citovaný nález v podrobnostech odkazuje.

[12] Stěžovatelé krom toho argumentovali již jen tím, že napadené usnesení je nepřezkoumatelné, neboť se v něm městský soud dostatečně nevypořádal s jejich návrhem na přerušení řízení do doby, než Ústavní soud rozhodne ve věci sp. zn. Pl. ÚS 39/17. Takovou vadou ovšem napadené usnesení netrpí. Městský soud na straně 2 usnesení stručně osvětlil, proč neshledal důvody pro přerušení řízení. Uvedl, že Ústavní soud již v jiném nálezu konstatoval, že § 22 odst. 3 zákona o státním občanství není protiústavní. Jelikož v daném případě rozhodnutí o neudělení státního občanství nemusí obsahovat odůvodnění a správní spis neobsahuje ani stanovisko Policie České republiky a zpravodajských služeb, soud při přezkumu takového správního rozhodnutí nemá, co by přezkoumával. Z tohoto důvodu městský soud uzavřel, že nepovažuje za protiústavní ani § 26 zákona o státním občanství, a proto nepovažuje za nutné řízení o žalobě přerušit. Ačkoli si lze představit podrobnější odůvodnění takového postupu městského soudu, podstatné je, že je z něj patrné, proč městský soud rozhodl, že řízení o žalobě do doby rozhodnutí Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 39/17 nepřeruší. Jeho rozhodnutí tak není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jak namítají stěžovatelé v kasační stížnosti.

[13] Nejvyšší správní soud námitkám stěžovatelů nepřisvědčil a konstatuje, že městský soud postupoval v souladu se zákonem, pokud žalobu odmítl z důvodu, že napadené správní rozhodnutí nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví.

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1, věta druhá s. ř. s. kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2, věta první s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelé nebyli v řízení o kasační stížnosti úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu